

звітувати перед відповідними міжнародними органами щодо дотримання прав і свобод, які прописані у міжнародних документах, серед підписантів яких є Україна; сприяти проведенню моніторингу стану прав і свобод людини з боку уповноважених на це органів міжнародного контролю, як-то місія ОБСЄ та інші, оперативно реагуючи на висловлені ними зауваження.

Отже, процес імплементації міжнародно-правових норм про захист права людини на релігійну свободу на рівні національного законодавства триває. Вже нині воно є одним із найбільш збалансованих у питаннях дотримання релігійної свободи серед законодавств пострадянських країн. Вітчизняне законодавство у питаннях щодо регулювання прав людини та дотримання релігійної свободи має чітко дотримуватися всіх положень статей 9 та 11 Європейської конвенції про захист прав людини та враховувати судову практику ЄСПЛ. Імплементація зарубіжного досвіду нормативного забезпечення прав людини і релігійної свободи у вітчизняну правову систему відбувається за принципами: доцільності; органічного поєднання мети і засобів; розбудови законодавчої бази з урахуванням норм, які фіксуються міжнародними документами з прав людини. Успішність подальшого шляху України до відповідності її законодавства міжнародним гуманітарним стандартам, а саме – свободі думки, віросповідання й релігії напряду залежить від того, як швидко наша країна буде ратифікувати міжнародно-правові акти та використовувати у власному законодавстві вживану в них термінологію, поширювати судову практику застосування норм прецедентного права, контролювати те, як у повсякденному житті суспільства дотримуються основних прав і свобод, проводити відповідні заходи просвітницького характеру.

Список використаних джерел:

1. Мюллер Д. Разум, релігія, демократія. Москва : Мысль, 2015. 366 с.
2. Рабінович П. М. Коментар ст. 35 Конституції України. Харків : Право, 2011.
3. Шевчук С. Судовий захист прав людини: практика Європейського Суду з прав людини у контексті західної правової традиції. К. : Реферат, 2010. С. 385.

РОЛЬ ТА ЗАВДАННЯ ПОЛІЦІЇ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ГРОМАДЯН НА МИРНІ ЗІБРАННЯ

Поляк Віра Іванівна,

курсант 3 курсу

Прикарпатського факультету

(м. Івано-Франківськ)

Україна, як молода, демократична держава активно проходить етап реформування прямуючи шляхом найкращого Європейського досвіду переймаючи загальноприйняті цінності та принципи демократії. Одним із секторів, що постійно удосконалюється є діяльність правоохоронної системи, зокрема Національної поліції України, на яку з-поміж іншого покладено завдання забезпечення прав і свобод громадян.

Свобода мирних зібрань – це фундаментальне право людини, закріплене в низці міжнародних інструментів в галузі прав людини, в тому числі в Копенгагенському документі ОБСЄ 1990 року. Це право лежить в основі будь-якого демократичного суспільства, даючи можливість кожному публічно висловлювати погляди, які можуть не збігатися з думкою більшості і бути непопулярними [1, с. 7]. Право громадян на мирні зібрання гарантується ст. 39 Конституції України [2], а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Право громадян на свободу мирних зібрань також передбачене положеннями основних міжнародних документів з прав людини, серед яких:

- ст. 11 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.) [3];
- ст. 20 Загальної декларації прав людини (1948 р.) [4];
- ст. 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права (1966 р.) [5].

Роль та завдання поліції є значно ширшими, аніж запобігання та припинення правопорушень під час різного роду масових заходів. Такий підхід безпосередньо відображається у ст. 7 ЗУ «Про Національну поліцію» [6, с. 5], адже поліція не тільки забезпечує дотримання прав і свобод людини, але й сприяє цьому в тому випадку, якщо збори є мирним. Зібрання слід вважати мирним, якщо його організатори мають мирні наміри та зібрання має ненасильницький характер. Таку позицію бачимо у Наказі № 706, де зазначено: «стратегія діяльності поліції повинна бути спрямована на сприяння учасникам масових заходів у досягненні їх законної мети» [7]. Таке сприяння може відображатись у:

- захисті учасників мирного зібрання при загрозі від контрдемонстрацій;
- супроводі учасників вуличних походів;
- організації дорожнього руху під час динамічних та статичних масових заходів тощо.

Поліція повинна сприяти всім мирним зібранням. Необхідно, наскільки це можливо, забезпечувати їх проведення в час, в місці і в порядку, які були вибрані організаторами. Поліція відіграє надзвичайно важливу роль в сприянні проведенню

зібрань. Будучи найбільш помітним вираженням державної влади, вона своїми діями повинна демонструвати прихильність держави дотриманню принципів верховенства права і захисту основних прав і свобод. Поліція повинна сприяти проведенню всіх мирних зібрань забезпечуючи безпеку учасників зібрань і населення в цілому.

Завдяки принципу сприяння поліція може працювати та діяти таким чином щоб мінімізувати конфлікт та максимізувати можливість того, що учасники народного зібрання почнуть їй допомагати самі. Досягнення цієї мети під час масових заходів можливе тоді, коли більшість демонстрантів не розглядають присутність поліцейських у якості перешкоди, а скоріш вважають їх за людей, що намагаються допомогти їм та полегшити досягнення їхньої мети. Для досягнення такого наслідку дуже важливою є розмова з організаторами та учасниками зібрань наступним чином:

- пояснити їм, що поліція бажає та намагається допомогти у проведенні дозволених законодавством мирних зібрань;
- пояснити учасникам зібрань, що причиною проведення поліцією обмежувальних заходів буде те, що деякі з учасників зібрання матимуть нелегітимні та протизаконні наміри;
- проаналізувати та в'яснити, яким чином поліція може допомогти зібранню досягти своєї мети.

Перераховані вище дії сприятимуть тому, що учасники зібрання будуть вважати себе тими, що знаходяться із поліцією на одному боці, знаходячись в опозиції до агресивно налаштованих груп і не стануть на один бік з цими агресивними групами для спільної протидії поліції.

Підсумовуючи, слід зазначити, що підготовка поліцейських, як завчасна так і безпосередня повинна вміщувати елементи, що сприяють досягненню мети функціонування поліції у сучасному демократичному суспільстві – захист прав і свобод громадян. Досягнення поставлених цілей можливе завдяки довірі населення до поліції, адже, відповідно до закону України «Про Національну поліцію» рівень довіри населення є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції. Слід відзначити, що в нашій державі поступово розвивається громадянське суспільство, яке проявляється у зростаючій громадській підтримці поліцейських. Такі прояви вкрай важливі особливо в умовах перезавантаження правоохоронної системи.

Список використаних джерел:

1. Права людини і забезпечення правопорядку під час публічних зібрань. Керівництво. БДПЛ, ОБСЄ. Варшава: 2017. 153 с.

2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України від 28 червня 1996р., № 30. Дата оновлення: 01.01.2020. Режим доступу URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. Конвенція ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.1997. Режим доступу URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

4. Загальна декларація прав людини. Генеральна асамблея ООН від 10.12.1948. Режим доступу URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Генеральна Асамблея ООН від 16.12.1966. Ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII (2148-08) від 19.10.1973. Режим доступу URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015, № 580-VIII. Офіц. текст. К.: Алерта, 2019. 78 с.

7. Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів: Наказ МВС України від 23.08.2018, № 706.

НЕОБХІДНІСТЬ РЕФОРМИ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Широкова Алла Анатоліївна,

курсант 4-го курсу

Прикарпатського факультету

(м. Івано-Франківськ)

Національної академії внутрішніх справ

За останні роки правоохоронна система України зазнала низку реформ, які позитивно вплинули на її розвиток. Наша країна не стоїть на місці, тому все більше здійснюється реформ, запозичується досвід з різних країн світу. З початку реформи органів Національної поліції, яка відбулася у 2015 році постало питання й про зміну системи оцінювання ефективної діяльності цих органів. На зміну радянській системі оцінювання ефективності роботи поліції постала нова – критерій оцінювання рівня довіри населення до поліції. Тому моделі оцінки поліції стали ще більш складними та багатограними.